

VILNIAUS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. rugpjūčio 27 d.
Vilnius

Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja Monika Benetė
teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos K.
J. pareiškimą dėl asmeninio testamentą patvirtinimo, suinteresuoti asmenys – M. J, D. J.

Teismas

n u s t a t ė :

1. Pareiškėja K. J. 2025 m. gegužės 9 d. kreipėsi į teismą su pareiškimu, prašydama patvirtinti palikėjo A. M. N., mirusio 2025 m. balandžio 7 d., 2024 m. rugpjūčio 25 d. asmeninį testamentą.
2. Pareiškėja teigia palaikiusi glaudžius santykius su savo seneliu A. M. N. – kiekvieną savaitgalį vykdavo iš Vilniaus į Klaipėdą jo aplankyti, aprūpindavo maistu, tvarkydavo namus, lydėdavo į banką bei pas gydytojus. 2024 m. balandžio 22 d. senelis persikėlė gyventi pas pareiškėją į Vilnių, kur ji nuolat juo rūpinosi. Vėliau, pablogėjus senelio sveikatai, jis buvo apgyvendintas slaugos centre „Gemma“, kur pareiškėja jį nuolat lankė. Po senelio mirties ji pasirūpino laidotuvių organizavimu.
3. Suinteresuotas asmuo M. J. pateikė atsiliepimą į pareiškimą, kuriame nurodo, kad su pareiškimu sutinka.
4. Suinteresuotas asmuo D. J. pateikė atsiliepimą į pareiškimą, kuriame nurodo, kad su pareiškimu sutinka.

Pareiškimas tenkinamas

5. Testamentas – vienašalis sandoris, kuriame išreikštas jį sudariusio asmens patvarkymas dėl jam priklausančio turto paveldėjimo. Po testatoriaus mirties testamente nurodyti asmenys paveldi palikėjo turtą, t. y. testamentai sukuria paveldėjimo teisinius santykius. Testamentai gali būti oficialieji ir asmeniniai (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CK) 5.27 straipsnis). Asmeninis testamentas – tai testatoriaus ranka surašytas testamentas, kuriame nurodyta testatoriaus vardas, pavardė, testamentą sudarymo data, vieta ir kuris išreiškia testatoriaus valią ir yra jo pasirašytas (CK 5.30 straipsnio 1 dalis). Asmeninis testamentas atitinka oficialųjį tik tuo atveju, jeigu nustatyta tvarka buvo perduotas saugoti notarui ar konsuliniam pareigūnui užsienyje (CK 5.31 straipsnio 1, 2

dalys). Jeigu asmeninis testamentas nebuvo perduotas saugoti nurodytiems asmenims, jis turi būti per vienerius metus po testatoriaus mirties pateiktas teismui ir jo patvirtintas (CK 5.31 straipsnio 4 dalis). Teismo patvirtintas asmeninis testamentas įgyja oficialiojo testamento statusą. Tai reiškia, kad asmeninis testamentas, kuris nebuvo perduotas saugoti notarui ar konsuliniam pareigūnui, gali sukurti paveldėjimo teisinius santykius tik tuo atveju, jeigu per nustatytą terminą buvo pateiktas teismui ir teismas jį patvirtino.

6. CK 5.30 straipsnio 1 dalyje nustatyti asmeniniam testamentui privalomi reikalavimai: 1) asmeninis testamentas turi būti surašytas testatoriaus ranka; 2) asmeniniame testamente turi būti nurodytas testatoriaus vardas, pavardė, testamento sudarymo data (metai, mėnuo, diena) ir vieta; 3) testatoriaus valios išraiška; 4) asmeninis testamentas turi būti pasirašytas testatoriaus. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, aiškindamas asmeninio testamento sudarymo tvarką ir formą reglamentuojančių teisės normų tikslą, yra pažymėjęs, kad, atsižvelgiant į asmeninio testamento tikslą – suteikti palikėjui galimybę pačiam surašyti jam priklausančio turto patvarkymą mirties atveju, įstatyme nustatytais testamento sudarymo reikalavimais siekiama užtikrinti, jog testatoriaus vidinė valia atitiktų jos išorinę išraišką testamente. Kadangi asmeninis testamentas sukuria teisinį paveldėjimo santykį tik po testatoriaus mirties, tai CK 5.30 straipsnio normos pagal savo prigimtį laikomos imperatyviosiomis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2004 m. lapkričio 3 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-581/2004; 2009 m. liepos 3 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-310/2009; 2010 m. vasario 12 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-7-29/2010). Dėl to teismas, nagrinėdamas prašymą patvirtinti asmeninį testamentą, patikrina, ar jis atitinka CK 5.30 straipsnyje nustatytus reikalavimus asmeninio testamento formai, turiniui, ar jame yra išreikšta testatoriaus valia dėl jam priklausančio turto paveldėjimo. Įstatyme įtvirtinta testamento ir konkrečiai – asmeninio testamento samprata neleidžia patvirtinti tokio asmeninio testamento, kuris neatitinka šių esminių reikalavimų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2004 m. kovo 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-218/2004, 2013 m. gruodžio 6 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-643/2013; 2015 m. sausio 16 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-87-248/2015).
7. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad 2025 m. balandžio 7 d. mirė palikėjas A. M. N. Gyvenamąją vietą palikėjas nuo 2013 m. rugpjūčio 9 d. (iki mirties) buvo deklaravęs adresu (*neskelbtina*). Pareiškėjos teigimu, prieš mirtį palikėjas gyveno su ja Vilniuje. Gyventojų registro duomenys ir pateikti rašytiniai dokumentai patvirtina, kad palikėjas A. M. N. mirė, būdamas našlys, turėdamas dukrą D. J., gim. A. M. N., Pareiškėja pateikė tvirtinti mirusio A. M. N. 2024 m. rugpjūčio 25 d. surašytą asmeninį testamentą.
8. Nagrinėjamu atveju teismui vertinant į bylą pateiktą asmeninį A. M. N. vardu 2024 m. rugpjūčio 25 d. surašytą testamentą, nustatyta, kad asmeniniame testamente yra nurodyta testamento sudarymo data – 2024 m. rugpjūčio 25 d., jo sudarymo vieta – (*neskelbtina*), taip pat testatoriaus vardas, pavardė, testamentas yra pasirašytas testatoriaus A. M. N. Tai, kad asmeninis testamentas surašytas A. M. N. ranka ir jo pasirašytas, neginčija nei vienas byloje dalyvaujantis asmuo.
9. Asmeniniame testamente, be kita ko, yra aiškiai išreikšta testatoriaus valia, t. y. testamente aptariamas turto paveldėjimo po A. M. N. mirties klausimas, šio klausimo turinys yra pakankamai tikslus ir konkretus – jame nurodyta, kad testatorius visą savo turimą kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, kur jis bebūtų ir iš ko besusidėtų, palieka K. J. ir M. J. Testamente tiksliai įvardinti paveldėtojai, nurodyti paveldėtojų asmens kodai, nurodoma, kad paveldėtojai yra anūkai.
10. Įvertinęs aukščiau išdėstytas aplinkybes, teismas sprendžia, kad iš pateikto A. M. N. vardu 2024 m. rugpjūčio 25 d. surašyto testamento matyti, jog jis atitinka CK 5.30 straipsnio 1 dalyje nustatytus asmeniniam testamentui privalomus reikalavimus. Atsižvelgiant į

išdėstyta, teismas konstatuoja, kad pareiškėjos prašymas dėl asmeninio testamentą patvirtinimo tenkintinas (CK 5.31 straipsnio 4 dalis).

11. Teismas pažymi, jog asmeninio testamentą patvirtinimas teismo nutartimi nereikia, kad vėliau nebegalimi ginčai dėl tokio testamentą turinio ar testatoriaus būklės jo sudarymo metu. Priešingai, testamentą patvirtinus teismui, jis įgauna teisinę galią ir suteikia teisę testamente nurodytiems asmenims priimti palikimą, jo atsisakyti, gauti paveldėjimo teisės liudijimą, o suinteresuoti asmenys įgyja teisę pareikšti teisme ieškinius dėl testamentą pripažinimo negaliojančiu dėl testatoriaus neveiksnumo, jo valios trūkumų sudarant testamentą ir kitų priežasčių bei naudotis kitomis juridinėmis savo teisių gynimo priemonėmis, kurios taikomos oficialiesiems testamentams. Asmeninio testamentą patvirtinimas teismo tvarka taip pat nevaržo notaro teisės, esant įstatyme nustatytam pagrindui, atsisakyti atlikti tam tikrą notarinį veiksma (pavyzdžiui, išduoti paveldėjimo teisės liudijimą) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gruodžio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-643/2013). Taigi, asmeninio testamentą patvirtinimo procedūros teisme tikslas yra tik suteikti asmeniniam testamentui oficialaus testamentą statusą, tačiau tokios procedūros negalima tapatinti su nuginčijimo procedūra.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 290 straipsniu, 442 straipsnio 13-14 punktais, 578 straipsniu, 582 straipsniu,

n u t a r i a:

Pareiškima tenkinti.

Patvirtinti A. M. N., asmens kodas (*neskelbtina*), mirusio 2025 m. balandžio 7 d., 2024 m. rugpjūčio 25 d. surašytą ir pasirašytą asmeninį testamentą.

Nutarčiai įsiteisėjus, testamentą originalą grąžinti pareiškėjai, byloje paliekant šio dokumento kopiją.

Nutarčiai įsiteisėjus, nutarties patvirtintą kopiją išsiųsti Testamentų registru.

Išaiškinti pareiškėjai K. J., kad ji turi teisę per tris mėnesius nuo šios nutarties įsiteisėjimo dienos kreiptis dėl palikimo priėmimo į notarą pagal A. M. N., asmens kodas (*neskelbtina*), mirusio 2025 m. balandžio 7 d., paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą.

Nutartis per 7 (septynias) dienas nuo nutarties patvirtintos kopijos įteikimo dienos gali būti skundžiama atskiruoju skundu Vilniaus apygardos teismui, skundą paduodant per Vilniaus miesto apylinkės teismą.

Teisėja

Monika Benetė